PROJEKT STATUTU

DLA

KR. STOŁ. MIASTA KRAKOWA.

UŁOŻONY PRZEZ KOMITET.

UCHWAŁĄ MAGISTRATU I WYDZIAŁU MIEJSKIEGO

z dnia 8. Lutego 1863 roku

do L. 2094 delegowany.

W KRAKOWIE.

CZCIONKAMI KAROLA BUDWEISERA.

1865.

Odpis delegacyi.

1. Do Wgo Dr. Józefa Oettingera, Członka Wydziału miejskiego.
2. „ „ Antoniego Schwarza, „ „ „
3. „ „ Wincentego Wolffa „ „ „
4. „ „ Teodora Baranowskiego „ „ „
5. „ „ Hirscha Mendelsohna „ „ „
6. „ „ Dr. Maksymiliana Machalskiego, adwokata krajowego,
7. „ „ Dr. Mikołaja Kańskiego, „ „
8. „ „ Ludwika Hölzla de Sternstein, Obywatela M. Krakowa, Kawalera ww. orderów.
9. „ „ Dr. Wiktora Kopffa, Radcy Dworu, c. k. Radcy Sądu wyższego, Kawalera ww. orderów.
10. „ „ Dr. Ferdynanda Weigla, Sekretarza Uniwersytetu, prezydującego Radcy w Sekcyi prawniczéj Towarzystwa Dobroczynności.
11. „ „ Dr. Stanisława Strzeleckiego, Radcy Magistratu.

Na posiedzeniu Magistratu i Wydziału miejskiego w dniu 5. b. m. i roku odbytém, uchwaloném zostało jednomyślnie do wypracowania projektu Statutu gminnego dla miasta Krakowa wyznaczyć komitet z Radców Wydziału miejskiego pp. Teodora Baranowskiego, Hirscha Mendelsohna, Józefa Oettingera, Antoniego Schwarza, Wincentego Wolffa i Radcy Magistratu Dr. Stanisława Strzeleckiego — oraz mężów zaufania pp. Ludwika Hölzla de Sternstein, Dr. Mikołaja Kańskiego, Dr. Wiktora Kopffa, Dr. Maksymiliana Machalskiego i Dr. Ferdynanda Weigla złożony, i projekt ten po następném przyjęciu przez Wydział gminy, obradującemu obecnie Sejmowi krajowemu do zatwierdzenia przedłożyć.

Znana gotowość WPana do wszelkich trudów, jakich obowiązki względem kraju wymagają, dają Magistratowi nadzieję, że i od téj posługi, którą zaufanie współ-obywateli na niego włożyło, wymawiać się nie będziesz.

Posiedzenia komitetu, z których pierwsze Wny Wincenty Wolff jako najstarszy wiekiem Radca Wydziału miejskiego zwołać raczy, w sali zwykłych posiedzeń Magistratu odbywać się mogą

Z Magistratu Miasta Krakowa
dnia 8 Lutego 1863 roku.

Burmistrz
S e i d l e r.

DZIAŁ I.

O gminie i jéj obrębie, o mieszkańcach i stosunkach ich do gminy.

Tytuł 1.

O gminie, statucie gminnym i jego zmianach.

§. 1.

Stale osiedlona ludność Krakowa, stanowi gminę miasta Krakowa.

§. 2.

Gmina miasta Krakowa rządzi się niniejszym statutem przez Radę z grona swego wybraną.

§. 3

Zmiany statutu tego jedynie za uchwałą Rady miejskiéj w drodze ustawodawstwa krajowego zatwierdzoną nastąpić mogą.

Tytuł 2.

O obrębie gminy.

§. 4.

Statut niniejszy obowiązuje w całym obrębie miasta Krakowa.

Do obrębu tego należą ~~wszyscy mieszkańcy gminy~~, ~~zabudowania i grunta~~ wśród granic katastralnych gminy podatkowéj krakowskiéj położone, lub według zapisów w księgach gruntowych za należące do tego obrębu uważane. Szczegółowo w obręb ten wchodzą:

Miasto właściwe z otaczającemi je plantacyami,

Stradom,

*

Zamek,
Rybaki,
Piasek,
Kleparz,
Czarna wieś,
Wesoła,
i miasto Kazimierz.

§. 5.

Gmina miasta Krakowa jest właścicielką wszystkich domów, gruntów i placów w obrębie jéj położonych, które do skarbu Państwa, Zgromadzeń świeckich i duchownych, oraz do prywatnych nie należą.

Tytuł 3.

O nazwie miasta i udziale w reprezentacyi krajowéj.

§. 6.

Nazwę stołecznego królewskiego miasta Krakowa, tudzież dotychczasowe barwy i herb miasta, gmina zatrzymuje.

§. 7.

Udział gminy w politycznéj reprezentacyi kraju, waruje ustawa konstytucyjna i statut krajowy.

Tytuł 4.

O mieszkańcach miasta.

§. 8.

Mieszkańcy miasta Krakowa dzielą się na członków gminy, uczestników gminy i obcych.

§. 9.

Członkiem gminy krakowskiéj jest każdy mieszkaniec miasta Krakowa, któremu według ustaw państwa, ze względu na urodzenie, dłuższy pobyt, stósunki familijne lub służbowe w Krakowie prawo należenia do tutejszéj gminy służy, jak równie ten, który przez władzę gminną za jéj członka przyjętym zostanie.

§. 10.

Uczestnikami gminy są ci, którzy nie będąc człon-

kami gminy, ze względu na posiadanie w obrębie Krakowa realności, wykonywanie zatrudnienia przemysłowego lub handlowego, w związku z tutejszą gminą zostają.

§. 11.

Osoby czasowo w Krakowie mieszkające, które do żadnéj z powyższych kategoryi nie należą, są obcymi.

§. 12.

Warunki przyjęcia za członka gminy są: 1) obywatelstwo krajowe, 2) prawo rozrządzania osobą swoją i majątkiem, 3) życie nieskazitelne, 4) środki dostateczne utrzymania siebie i rodziny.

§. 13.

Przeciw uchwale odmawiającéj przyjęcia do gminy nie ma dalszego odwołania; — ani Rada Miejska nie jest obowiązana do wyłuszczania powodów odmówienia.

§. 14.

Od przyjęcia na własną prośbę do gminy pobieraną będzie na fundusz miejski opłata w kwocie 10, 25 lub 50 złr. w. a., którą rada miejska stósownie do zamożności przyjętego oznaczy.

§. 15.

Przestaje być członkiem gminy, kto utracił tutejszą krajowość, lub kto został członkiem innéj gminy.

Tytuł 5.

O sprawach i obowiązkach mieszkańców gminy.

§. 16.

Wszyscy mieszkańcy miasta mają wogóle prawo:

a) do bezpieczeństwa osoby i własności w obrębie gminy znajdującéj się;

b) do korzystania z przedmiotów i zakładów na publiczny użytek przeznaczonych, stósownie do urządzeń tych zakładów.

§. 17.

Członkowie gminy mają prawo:

a) do stałego pobytu w obrębie gminy;

b) do zawiadywania sprawami gminy w granicach tym statutem zakreślonych;

c) do wsparcia z funduszów gminnych wrazie zubożenia, choroby, lub nieudolności do pracy, stósownie do właściwych urządzeń.

§. 18.

Uczestnicy gminy mają prawo do pobytu w gminie tutejszéj, a o ile są obywatelami państwa, do wyboru członków władzy gminnéj w granicach niniejszego statutu, nakoniec do wszystkich dobrodziejstw, które członkom gminy z tego tytułu służą, z jakiego uczestnik gminy w związku z gminą miasta zostaje.

Posiadacze realności lub zakładów wyjętych od ciężarów gminnych nie mają praw członkom gminy i uczestnikom zapewnionych. Pod względem jednak policyjnym zarządzcy tych realności i zakładów do ogólnych miejscowych przepisów stósować się winni.

§. 19.

Obcy mają prawo przebywania w gminie, dopóki nie przekraczają ustaw, lub nie staną się ciężarem dobroczynności publicznéj.

§. 20.

Każdy w gminie stósować się winien do rozporządzeń wydanych przez Władzę gminną w zakresie działania, jaki jéj z ustaw służy, oraz przykładać się do ciężarów gminy, stósownie do przepisów pod tym względem obowiązujących; członkowie i uczestnicy gminy mają nadto szczególny obowiązek pełnienia urzędu lub czynności, do których wyborem gminy lub jéj zaufaniem powołanymi będą.

§. 21.

Niniejszy statut nie narusza ani stosunków prawnych osób prywatnych w ogóle, ani téż w szczególności praw własności i użytkowania, bądź pojedyńczym osobom, bądź téż całym klasom mieszkańców, stowarzyszeniom lub korporacyom służących.

DZIAŁ II.

O zakresie działania gminy.

Tytuł VI.

O podziale zakresu.

§. 22.

Zakres działania gminy jest dwojaki:

A) własny,

B) poruczony.

W zakresie własnym gmina uchwala i rozporządza niezawiśle i samodzielnie we wszystkiém cokolwiek się interesu i dobra jéj tyczy, według niniejszego statutu.

Poruczony zakres obejmuje czynności gminie przez Rząd osobnemi ustawami przekazane.

§. 23.

Do własnego zakresu gminy przez organa swoje działającéj, należy:

a) zmiana obrębu i statutu gminy,

b) przyznawanie prawa należenia do gminy,

c) ustanawianie urzędów miejskich,

d) zarząd majątkiem gminnym,

e) nakładanie podatków gminnych,

f) piecza nad bezpieczeństwem osób i ich własności,

g) staranie o utrzymanie gościńców, dróg, placów, mostów, jak nie mniéj o bezpieczeństwo i łatwość komunikacyi po drogach i rzékach, wreszcie policya polowa.

h) piecza nad zaopatrzeniem miasta w dostateczną tanią i zdrową żywność, dozór targów, szczególnie zaś dozór nad wagami i miarami,

i) policya zdrowia,

k) policya nad czeladzią i wyrobnikami, — wykonywanie przepisów urządzających klasę służących,

l) policya nad obyczajnością publiczną czuwająca,

m) sprawy ubogich i piecza nad zakładami dobroczynnemi gminy,

n) policya budownicza i ogniowa, dopilnowanie porządku budowniczego i udzielanie pozwolenia policyjnego na budowy,

o) Wpływ na utrzymanie kosztem gminy szkół średnich i szkół ludowych w granicach właściwemi ustawami oznaczonych.

p) Jednanie stron w sporze będących przez mężów zaufania z gminy wybranych,

q) przedsiębranie sprzedaży ruchomości drogą licytacyi na żądanie stron prywatnych.

Bliższe określenie atrybucyj gminy zawiera dział IV.

Czynnościami zakresu poruczonego osobnemi ustawami gminie przekazanemi zawiaduje gmina w sposób ustawą wskazany, albo orzeka sama o sposobie zawiadywania, jeżeli tenże ustawami nie jest przepisany.

§. 24.

Wykonywanie czynności poruczonych połączone z wydatkami, przyjmuje gmina tylko za stósowném od Rządu wynagrodzeniem.

Tytuł 7.

O roku i języku urzędowym.

§. 25.

Rok administracyjny gminy zaczyna i kończy się z rokiem administracyjnym państwa.

§. 26.

Językiem urzędowym gminy jest język polski.

DZIAŁ III.

Tytuł 8.

O reprezentacyi i urzędach gminy.

§. 27.

Gminę miasta Krakowa reprezentuje we wszystkich jéj sprawach Rada Miejska przez nią obrana.

Rada Miejska orzeka stanowczo we wszystkich sprawach gminnych a uchwały jéj wykonywa Magistrat i urzędy miejskie lub téż członkowie Rady miejskiéj do pewnych czynności delegowani.

Tytuł 9.

Skład Rady Miejskiéj.

§. 28.

Rada miejska składa się z 60 członków (Radców Miejskich).

Członków Rady Miejskiéj obierają członkowie gminy i uczestnicy prawo głosowania mający.

Gdyby powyższa liczba Radców Miejskich pomiędzy jednym wyborem przez śmierć lub rezygnacyą zmniejszeniu uległa, natedy Rada Miejska do pełnienia obowiązków Radców przyzwie tych, którzy przy pierwszym wyborze po wybranych w kole lub oddziale wyborczym, do którego ubyły Radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy przez Radę Miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą. (§. 55.)

Tytuł 10.

O wyborach i urzędowaniu Radców Miejskich.

§. 29.

Prawo głosowania na Radców Miejskich które tylko pełnoletnim służy, mają:

a) właściciele i dożywotnicy nieruchomości odziedziczonych lub przynajmniéj od roku nabytych, podlegających podatkowi gruntowemu zwyczajnemu w kwocie najmniéj *Złr. 6*.

b) ci, którzy w obrębie miasta prowadzą zatrudnienie podatkowi zarobkowemu podlegające, i z niego od roku najmniéj 8 złr. rocznego stałego podatku bez doliczenia dodatków opłacają, lub niemniéj

c) ci, którzy z jakichkolwiek tytułów od roku przynajmniéj Złr. 15 zwyczajnego stałego podatku, nie licząc dodatków, w tutejszéj gminie opłacają;

d) duchowieństwo wyższe, proboszczowie i administratorowie parafij, katecheci miejscowi, pastor ewangielicki, rabin i kaznodzieje izraeliccy;

e) urzędnicy czynni i wysłużeni krajowi lub gminni, niemniéj urzędnicy zakładów publicznych, przynajmniéj od trzech lat w gminie stale zamieszkali;

f) przełożeni, profesorowie i nauczyciele wszystkich zakładów naukowych utrzymywanych kosztem państwa, kraju lub gminy;

g) adwokaci, notaryusze i doktorowie wszystkich wydziałów, tudzież odpowiedzialni redaktorowie pism czasowych treści politycznéj lub naukowéj;

h) korporacye, stowarzyszenia i zakłady, których zarząd techniczny ma siedzibę w Krakowie, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają w gminie od roku tytułem podatku, nie licząc dodatków, przynajmniéj 150 złr. w. a.;

i) klasztory i zgromadzenia duchowne męskie i żeńskie.

§. 30.

Współwłaściciele i współdożywotnicy jednéj nieruchomości mają wszyscy razem jeden tylko głos. Również spółce handlowéj lub przemysłowéj służy tylko jeden głos, bez względu na liczbę spólników. Nieruchomość uważa się jako jedna, dopóki w księgach gruntowych jedno stanowi ciało.

§. 31.

Dopóki rzecz nieruchoma jest pod dożywociem, prawo głosowania właściciela téjże zostaje w zawieszeniu.

§. 32.

Prawo karne postanowi, czyli i na jak długo z wyrokiem karnym utrata prawa wybierania i obieralności jest połączoną.

Tymczasowo od prawa wybierania są wykluczeni:

a) osoby winnemi zbrodni uznane;

b) osoby z powodu zbrodni pod śledztwem zostające przez czas śledztwa;

c) ci, którzy zostali uznanymi za winnych przestępstwa kradzieży, oszustwa, przeniewierzenia albo uczestnictwa w tych przestępstwach (§§. 460, 461, 464 kod. karn.)

d) krydataryusze i ci, względem których pertraktacya ugody z wierzycielami rozpoczęta została, dopóki

trwa pertraktacya upadłości lub ugody z wierzycielami a po jéj ukończeniu wtedy, gdy dłużnik za winnego występku z §. 486 kod. karn. uznanym zostanie.

§. 33.

Każdy wyborca winien głosować osobiście i głosuje tylko raz jeden z własnego przymiotu.

§. 34.

Korporacye, stowarzyszenia i zakłady głosują przez zastępców prawnych lub statutami wskazanych, lub téż przez pełnomocników do tego wybranych.

Klasztory i zgromadzenia duchowne męskie głosują przez swoich przełożonych — klasztory zaś i zgromadzenia duchowne żeńskie, przez umocowanych do tego zastępców.

Współwłaściciele i współdożywotnicy nieruchomości, tudzież spółki handlowe, celem wykonania prawa głosowania mianują wspólnego pełnomocnika.

Niewiasty prawo głosowania mające, głosują przez swoich mężów lub pełnomocników. Zastępcami lub pełnomocnikami w powyższych przypadkach mogą być tylko osoby mające prawo głosowania. Ojcowie, opiekunowie i kuratorowie głosują za małoletnich i bezwłasnowolnych. Zastępca lub pełnomocnik nie może zastępować więcéj niż jednę osobę i winien wykazać się pełnomocnictwem

§. 35.

Obieralnymi na członków Rady Miejskiéj są wszyscy członkowie i uczestnicy gminy prawo głosowania mający, którzy 30ty rok życia ukończyli i od lat 6ciu w gminie tutejszéj zamieszkują.

§. 36.

Wyjęci są od obieralności:

a) osoby podlegające jurysdykcyi wojskowéj;

b) Czynni urzędnicy i słudzy ze skarbu publicznego płatni, z wyjątkiem profesorów i nauczycieli Uniwersytetu i Akademii technicznéj.

c) płatni urzędnicy i słudzy kraju, gminy i zakładów gminnych z wyjątkiem lekarzy

§. 37.

Wykluczeni od obieralności są:

a) osoby, które uznane za winne przestępstwa z chciwości zysku lub przeciw obyczajności publicznéj popełnionego (§§. 501, 504, 511, 512, 515, 516 kod. karn.);

b) osoby, które z powodu przewinienia służbowego z chęci zysku popełnionego w drodze dyscyplinarnéj utraciły urząd lub służbę;

c) osoby, które mają spór sądowy z gminą;

d) dzierżawcy dochodów gminnych.

§. 38.

Celem dopełnienia wyborów będą podzieleni wyborcy na trzy koła wyborcze:

w pierwszém mieścić się będą wyborcy wymienieni w §. 29. pod literami *c*, *d*, *e*, *f*, i *g i*;

w drugiém właściciele lub dożywotnicy nieruchomości, o których mówi §. 29. pod lit. *a;*

w trzeciém trudniący się handlem, przemysłem lub przedsiębiorstwem wymienieni w §. 29. pod lit. *b* i *h.*

§. 39.

Drugie i trzecie koło będzie nadto podzielone na dwa oddziały według wysokości podatków przez wyborców opłacanych

Tym końcem ułożone być mają spisy wyborców w porządku wysokości opłacanego w kole drugiém podatku zwyczajnego, gruntowego lub domowego, a w kole trzeciém podatku zarobkowego poczynając, w obydwóch od najwyżéj a kończąc na najniżéj opodatkowanych w porządku wysokości cyfry podatkowéj.

Summa podatków tak uporządkowanych podzieloną będzie w każdém z powyższych dwóch kół na dwie połowy a wyborcy pierwszą połowę ogólnéj sumy podatkowéj opłacający, stanowić będą w swojém kole pierwszy oddział wyżéj opodatkowanych, zaś należący do drugiéj połowy oddział drugi, niżéj opodatkowanych.

§. 40.

Liczba wybrać się mających Radców Miejskich będzie zarówno podzielona pomiędzy rzeczone trzy koła

wyborcze. W kole drugiém i trzeciém każdy oddział wybierze połowę Radców na toż koło do wyboru przypadających.

§. 41.

Spisy wyborców sporządzane będą według wyżéj przywiedzionych kół wyborczych i to w kole drugiém i trzeciém w porządku wysokości opłacanego podatku i obejmować mają imiona i nazwiska wyborców (§. 39), oznaczenie tytułu, na którym się prawo ich głosowania opiéra, a w szczególności w kole drugiém, wymienienie realności z numeru i dzielnicy miasta, zaś w kole trzeciém wymienienie rodzaju handlu, rzemiosła lub przemysłu, tudzież przy wyborcach koła piérwszego, których tytuł głosowania opiéra się jedynie na kwocie podatkowéj jak niemniéj w kole drugiém i trzeciém bez wyjątku, obejmować mają cyfrę podatkową.

§. 42.

Każdy wyborca ma tylko jeden głos, i to w tém kole wyborczém, na którego spisie zamieszczonym będzie Zasadą do tego zamieszczenia jest główne zatrudnienie wyborcy.

I tak kupcy, rękodzielnicy, lékarze praktykujący, którzy zarazem są posiadaczami realności, winni być zamieszczeni piérwsi w kole trzeciém, ostatni zaś w kole piérwszém.

Wolno jednak każdemu wyborcy mającemu prawo głosowania i w inném kole wyborczém żądać przeniesienia siebie do tego koła, w drodze reklamacyi.

§. 43.

Przynajmniéj na sześć tygodni przed rozpoczęciem wyborów mają być spisy wyborców w urzędzie miejskim do przejrzenia wystawione a w ogłoszeniu o tém wyznaczony będzie termin dni 14 do wniesienia reklamacyj przeciw tym spisom.

O reklamacyach, które w tym terminie wniesione zostaną, rozstrzyga ostatecznie w dniach 8 komisya przez Radę Miejską z jéj grona do tego wybrana i ogłosi uchwałę swoją przybiciem onéj w Magistracie, a to w miejscu do obwieszczeń urzędowych przeznaczoném.

Stósownie do zapadłych orzeczeń, od których nie ma odwołania, nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców.

W ostatnich trzech dniach przed wyborami nie mogą być czynione żadne zmiany w tym spisie.

§. 44.

Przy piérwszych wyborach Naczelnik Magistratu, następnie zaś Prezydent Miasta Krakowa jako naczelnik gminy rozpisuje wybory, przynajmniéj na ośm dni przed rozpoczęciem onych, a w ogłoszeniu oznaczy czas i miejsce wyborów.

§. 45

Po ogłoszeniu wyborów przesłane będą wyborcom karty legitymacyjne, które przy podaniu głosów zwróconemi być mają.

§. 46.

Przy wyborach mają być zachowane następujące przepisy.

Głosowanie odbywa się pisemnie kartkami, które zawierać mają tyle nazwisk, ilu członków Rady Miejskiéj ma być przez koło lub przez oddział wyborczy obranych.

W razie, gdyby głosujący większą liczbę nazwisk podał, tylko piérwsi z kolei liczeni być mają.

Dla zapobieżenia temu odbiorą głosujący wraz z legitymacyą na wyborców także blankiet oznaczony liczbą porządkową osób wybrać się mających.

Po upływie czasu na głosowanie wyznaczonego przystąpi komissya wyborcza do obliczenia głosów.

Wybranymi są ci, którzy uzyskali w oddziale wyborczym największą liczbę głosów.

Jeźliby kto w dwóch lub więcéj oddziałach wybranym został, winien oświadczyć w dniach trzech, w którym oddziale wybór przyjmuje, a w takim razie w innych oddziałach za wybranych mają być uważani ci, którzy po ostatnim wybranym członku najwięcéj otrzymali głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga losowanie przez przewodniczącego komissyi przedsięwzięte.

Głos dany osobie niemającéj prawa obieralności jest co do téj osoby nieważny.

Po zamknięciu wyborów przedłożą komissye wyborcze Radzie Miejskiéj spisane tego aktu protokóły, wraz z wszelkiemi dowodami, po czém Rada Miejska po sprawdzeniu wyborów ogłosi ukończenie onychże i nazwiska osób wybranych.

§. 47.

Bliższe przepisy o postępowaniu przy wyborach Rada Miejska za każdym razem ułoży i ogłosi.

§. 48.

Kto w ciągu ośmiu dni po zawiadomieniu go o wyborze przyjęcia pisemnie nie odmówił, uważa się, iż wybór przyjął.

Odmówienie tylko z ważnych powodów nastąpić może. Ocenienie takowych zostawia się rozstrzygnieniu Rady Miejskiéj.

Kto wbrew uchwale Rady Miejskiéj obowiązków Rady pełnić nie będzie, utraca prawo głosowania na lat sześć.

§. 49.

Rada Miejska urządzi się, skoro wybory będą ukończone i przynajmniéj dwie trzecie nowo obranych członków wybór przyjmą.

Aż do potwierdzenia wyboru Prezydenta miasta, przewodniczy Radzie dotychczasowy Przełożony.

Każdy Radzca Miejski obejmujący swą posadę składa do rąk przewodniczącego uroczyste przyrzeczenie sumiennego pełnienia przyjętych obowiązków.

§. 50.

Ukonstytuowana Rada Miejska rozpoznaje akt wyboru i rozstrzyga ostatecznie o ważności, niemniéj o powodach nieprzyjęcia wyborów, tudzież o zarzutach przeciw wyborom, które w terminie dni ośmiu, licząc od dnia ogłoszenia wyboru do niéj wniesione być mają.

§. 51.

Dla uzupełnienia miejsc, w skutku nieważności lub nieprzyjęcia wyborów wakujących, rozpisze bezzwłocznie nowo ukonstytuowana Rada Miejska na podstawie poprzednich spisów bez powtórnego ogłoszenia takowych

nowy wybór w tém kole lub oddziale wyborczym, w którym wybór był unieważniony lub nieprzyjęty.

§. 52.

Prezydenta wybiera Rada bądź z grona swego, bądź z grona wyborców prawo obieralności mających.

Wiceprezydenta pierwszego, jako zastępcę Prezydenta w Radzie Miejskiéj, wybiera Rada z grona swego.

Prezydent i jego Zastępca muszą być wyznania chrześciańskiego

Do wyboru Prezydenta i jego Zastępcy przystąpi Rada Miejska najdaléj w przeciągu dni cztérnastu po opróżnieniu posady.

§. 53.

Wybór prezydenta winien się odbyć na posiedzeniu tajném pełnéj Rady Miejskiéj umyślnie na ten cel zwołanéj.

Do wyboru Prezydenta Miasta mają być wezwani wszyscy członkowie Rady Miejskiéj.

Członek, któryby na wezwanie do takiego wyboru nie przybył; lub przed jego ukończeniem się oddalił, jeżeli nieobecności swojéj lub oddalenia się dostatecznie nie usprawiedliwi, traci mandat i przed upływem lat trzech do Rady Miejskiéj wybranym być nie może.

Do wyboru konieczną jest obecność przynajmniéj trzech czwartych części Członków Rady Miejskiéj.

Głosowanie to odbywać się winno oddaniem kartek. Inny sposób głosowania miejsca mieć nie może.

Obranym jest ten, kto otrzyma dwie trzecie części głosów członków obecnych.

Gdyby takiéj większości przy piérwszém głosowaniu nie uzyskano, wtedy wybór dopóty na tém samém posiedzeniu się powtarza, dopóki jeden z kandydatów téj większości nie otrzyma.

Pierwszym Wiceprezydentem obranym będzie ten, który otrzyma więcej niż połowę głosów tajnych obecnych członków.

§. 54.

Wybór Prezydenta Miasta Krakowa potwierdza Monarcha.

Skoro potwierdzenie nastąpi, Prezydent Miasta wobe-

cności Rady Miejskiéj złoży przysięgę do rąk Naczelnika rządu krajowego na wierność Monarsze, stósowanie się do ustaw krajowych, i sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Wiceprezydent piérwszy, składa taką samę przysięgę do rąk Prezydenta Miasta Krakowa na zgromadzeniu Rady Miejskiéj.

§. 55.

Radzcy Miejscy obierani będą na lat sześć w sposób taki, że co lat trzy połowa Radzców z każdego koła i oddziału wyborczego wybranych, licząc w to piérwszego Wiceprezydenta, występuje i Rada nowowybranymi z właściwych kół wyborczych (§§. 37, 38, 39) Radzcami uzupełnioną będzie, tak, aby zawsze z 60 Radców złożoną była.

Los oznaczy, którzy z wybranych rzeczywistych Radców po upływie piérwszych lat trzech ustąpić mają.

Z końcem następnego trzechlecia ustępują ci z rzeczywistych Radców, którzy swe sześcioletnie urzędowanie kończą. Wybory przeto ubywających Radców co lat trzy odbywać się mają.

Do liczby Radców losem ustąpić mających po pierwszém trzechleciu, tudzież Radców opuszczających Radę po upływie sześciu lat urzędowania, liczeni będą Radcy ubyli przez śmierć, rezygnacyą lub z innych przyczyn niniejszym statutem przewidzianych w sposób taki, iż jeźli n. p. w ciągu trzechlecia z Radców pierwszego koła wyborczego ubyło czterech, z drugiego koła oddziału I. trzech, a z trzeciego koła oddziału II. dwóch, to winno ustąpić z końcem piérwszego trzechlecia losem z koła piérwszego Radców sześciu, z drugiego z oddziału I. dwóch, z oddziału II. pięciu, z koła trzeciego oddziału piérwszego pięciu, a oddziału II trzech; liczba zaś nowo wybrać się mających Radzców 30 wynosić będzie.

§. 56.

Losowanie Radców z końcem trzechlecia z Rady wyjść mających, winno nastąpić w takim czasie, aby nowe wybory na sześć tgodni przed skończeniem kadencyi nastąpić mogły.

Losowanie odbywa Prezydent miasta, lub piérwszy Wiceprezydent wobec zgromadzonéj Rady.

§. 57.

Radca kończący urzędowanie może być na nowo wybrany; służy mu jednak prawo wymówienia się od powtórnego wyboru bez przywiedzenia przyczyny.

§. 58.

Gdy godność piérwszego Wiceprezydenta trwa przez lat trzy, przeto każda odnowiona Rada wybiera sobie jego następcę w sposób przewidziany §. 52.

Wiceprezydent, o ile w Radzie Miejskiéj na dalsze trzechlecie pozostaje, może być nadal potwierdzonym.

§. 59.

Członkowie Rady Miejskiéj licząc w to piérwszego Wiceprezydenta, urzędują bezpłatnie.

Za sprawowanie interesów gminy poza jéj obrębem, mogą żądać wynagrodzenia.

Płace i inne emolumenta Prezydenta miasta, oznaczy etat miejski.

Gdyby Zastępca prezydenta przez czas dłuższy Prezydenta zastępował, Rada Miejska może mu wyznaczyć stósowne wynagrodzenie.

§. 60

Prezydent Miasta i jego Zastępca muszą mieć w Krakowie stałe zamieszkanie.

§. 61.

Prezydent i jego Zastępca nie mogą bez zezwolenia Rady złożyć urzędowania swego.

§. 62.

Radcy Miejscy tracą urząd na zawsze lub czasowo, jeżeli względem nich zajdzie lub odkrytą będzie taka okoliczność, któraby ich od prawa głosowania lub téż od obieralności na zawsze lub czasowo wyłączała lub wykluczała.

Radzców miejskich, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, Rada

Miejska uzna za występujących z zastósowaniem do nich rygoru §. 48.

Prezydent i zastępca prezydenta mogą być także suspendowani lub usunięci z urzędu, z tych samych powodów, z jakich urzędnicy Państwa suspendowani lub usuwani być mogą

Uchwały takie zapadają w takim samym komplecie i taką większością głosów, jakie są do ich wyboru potrzebne §. 53.

O takiém suspendowaniu lub usunięciu wyrokuje Rada miejska ostatecznie.

§. 63.

W razie rozwiązania Rady miejskiéj przez władzę rządową; mają być najdaléj do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory.

Zanim wybór nowy Rady miejskiéj dokonanym będzie, Prezydent i jego Zastępca pozostają na swych posadach, sprawują bieżące interesa gminy i wykonywują prawa Radzie miejskiéj przy wyborach służące.

Od rozporządzenia Radę miejską rozwiązującego, służy téjże prawo odwołania się do Ministerstwa Stanu przez Wydział Krajowy.

Rozwiązana Rada jedynie tylko do wniesienia rekursu na posiedzenie przy zamkniętych drzwiach zgromadzić się może.

Tytuł 11.

O Magistracie.

§. 64.

Magistrat składa się z Prezydenta, drugiego Wiceprezydenta, potrzebnéj liczby Radców magistratualnych etatem oznaczonéj i urzędników pomocniczych.

§. 65.

Wydział obrachunkowy podlega bezpośrednio Radzie miejskiéj. Jest on organem pomocniczym Rady miejskiéj w czynnościach kontroli i organem pomocniczym magistratu w załatwianiu spraw rachunkowych.

§. 66.

Rada miejska mianuje drugiego Wiceprezydenta

miasta, Radców magistratualnych, jakotéż wszystkich urzędników wydziału obrachunkowego na przedstawienie prezydenta, — innych zaś urzędników gminy i zakładów gminnych na przedstawienie Magistratu.

Wiceprezydent drugi, Radcy Magistratu, Naczelnik wydziału obrachunkowego i Kasyer są stałymi urzędnikami.

Rada miejska postanowi, jakie inne posady służby mają być stałymi urzędnikami obsadzone.

Stali urzędnicy gminy złożą do rąk Prezydenta miejskiego w obecności ciała radnego Magistratu przysięgę na wierność Monarsze, stósowanie się do ustaw krajowych i sumienne pełnienie swych obowiązków.

Prezydent, drugi Wiceprezydent, Radcy magistratu, Naczelnik wydziału obrachunkowego i kasyer nie mogą zostawać między sobą w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa aż do 4. stopnia włącznie.

W takimże stosunku nie mogą także zostawać między sobą i ze swymi podwładnymi naczelnicy biór urzędów pomocniczych.

Drugi Wiceprezydent, Radzcy, konceptowi urzędnicy Magistratu, urzędnicy wydziału rachunkowego i kasy muszą się wykazać z odbytych egzaminów praktycznych dla urzędników Państwa téj kategoryi przepisanych.

§. 67.

O uwolnieniu od służby (emeryturze czyli pensyonowaniu, kwieskowaniu, suspendowaniu lub oddaleniu) urzędników gminy i zakładów gminnych orzeka Rada miejska.

Stali urzędnicy miejscy uwalnianymi i oddalonymi być mogą ze służby z tych tylko powodów, z jakich urzędnicy Państwa uwolnieniu lub oddaleniu ulegają.

Przepisy co do wymierzania emerytury, alimentacyi, wsparć i prowizyj, dla urzędników i sług Państwa, tudzież wdów i dzieci po tychże dotyczące, stosują się także do urzędników i sług gminnych oraz zakładów gminnych.

Dział IV.

Zakres działania władz gminnych.

Tytuł 12.

Zakres działania Rady Miejskiéj.

§. 68.

Rada Miejska zastępuje gminę w wykonywaniu jéj praw i obowiązków, jest władzą zwierzchniczą Miasta we wszystkich sprawach gminy, obowiązaną strzedz dobra gminy i starać się o zaspokojenie jéj potrzeb.

§. 69.

Do zakresu działania Rady Miejskiéj należy:

A) Rozstrzyganie w sprawach administracyjnych gminy.

B) Kontrolowanie czynności Magistratu i innych urzędów gminy, tak w sprawach zakresu działania własnego, jakotéż w sprawach gminie poruczonych.

§. 70.

Rozpoznaniu i decyzyi Rady Miejskiéj na posiedzeniach pełnych ulegają następujące przedmioty:

1. Zmiana obrębu i statutu gminy.
2. Wybór Prezydenta i Zastępcy jego, oraz mianowanie drugiego Wiceprezydenta, urzędników gminnych, przełożonych i nauczycieli szkół, tudzież przełożonych zakładów gminnych, niemniéj uwalnianie tychże od obowiązków.
3. Organizacya urzędów gminnych, z oznaczeniem liczby urzędników i sług, oraz wszystkich osób przez gminę płatnych; wydawanie instrukcyj służbowych, niemniéj określenie ich uzdolnienia i obowiązków.
4. Oznaczenie etatu płacy, pensyj emerytalnych i innych korzyści dla urzędników i sług gminy, oraz

dla osób wyżéj pod 2. wskazanych, dla ich wdów i sierót wedle zasad przez siebie przyjętych.

5. Uchwalanie instrukcyj i regulaminów dla siebie i urzędów gminy.
6. Ustanawianie opłat za czynności urzędów gminnych w interesie stron podejmowane.
7. Udzielanie zaliczek na płace urzędnikom, o ile takowe dwumiesięczne płace przenoszą,— przyznawanie szczególnych wynagrodzeń — oznaczenie dyet i kosztów podróży, zapomóg i nagród dla urzędników i sług miejskich, niemniéj dla osób używanych w służbie gminy.
8. Udzielanie urlopów Prezydentowi i zastępcy jego, tudzież dozwalanie urlopów dla urzędników i sług gminnych, przechodzących czas trzech miesięcy.
9. Uchwalanie ogólnych zasad zarządu majątkiem gminnym
10. Stanowienie i regulowanie opłat i taks na fundusz miejski pobieranych w granicach obowiązujących przepisów.
11. Udzielanie konsensów na oberże, domy zajezdne, wyszynk trunków i kawiarnie.
12. Uchwalanie i zatwierdzanie katastru kwaterunkowego.
13. Nabywanie i zbywanie nieruchomości lub praw za nieruchomość prawnie uważanych, przyjmowanie zobowiązań wieczystych, obowiązku służebności, zastawu, lub poręczenia, zaciąganie pożyczek i wszelkie operacye finansowe.

Jeżeli w sprawach tu wyszczególnionych wartość przedmiotu w kapitale przenosi kwotę złr. 8000 w. a., wonczas do prawomocności uchwały potrzeba jest, aby taż zapadła większością trzech czwartych części głosów zwyczajnego kompletu Rady Miejskiéj.

Jeżeli wartość nieruchomości lub praw za nieruchomość uważanych przenosi kwotę 20000 złr. w. a., niemniéj jeżeli zaciągnąć się mająca pożyczka, lub summa poręczoną być mająca przenosi jednę czwartą część rocznego dochodu gminy wedle przecięcia ostatnich lat sześciu obliczonego, wówczas potrzebném jest nadto zezwolenie Wydziału Krajowego.

14. Lokowanie kapitałów na hipotekach.
15. Przyjęcie lub zrzeczenie się spadku lub legatu.
Jeżeli wartość spadku lub legatu przenosi summę 8000 złr. a. w. uchwała zrzeczenia się onego nastąpić winna w sposób pod Nr. 13. wskazany.
16. Stawianie kosztem gminy nowych budowli lub przekształcenie albo znoszenie istniejących.
17. Zaprowadzenie nowych zakładów gminnych lub zwinięcie już istniejących.
18. Zatwierdzanie rezultatów licytacyi lub układów o dzierżawy, które dłużéj niż trzy lata trwać mają, jeżeli roczny czynsz dzierżawny złr. 2000 w. a. przenosić będzie. Zatwierdzanie układów o dostawy pociągające za sobą wydatek przenoszący 3000 złr. w. a.
19. Rozwiązanie w drodze polubownéj wszelkich kontraktów w imieniu gminy zawartych.
20. Zezwalanie na rozpoczęcie procesu lub na odstąpienie od takowego, niemniéj zawieranie ugód w sprawach rozpoczętych.
21. Umarzanie należytości ściągniętemi być nie mogących, o ile takowe, kwotę złr. 50 od jednego dłużnika przypadającą, przenoszą.
22. Uchwalanie budżetu rocznego miasta.
23. Przyzwalanie na wydatki budżetem przewidziane i na wszelkie wydatki nadzwyczajne budżetem nieprzewidziane, z wyjątkiem wydatków dążących do utrzymania rzeczy w dobrym stanie, o ile takowe w przypadkach przewidzianych budżetem kwotę złr. 500 a. w., a w innych złr. 200 w. a. przenoszą.
24. Sprawdzanie i załatwianie rachunków z dochodów i wydatków miejskich.
25. Stanowienie dodatków gminnych do podatków rządowych, tudzież nakładanie nowych podatków gminnych, niemniéj ustanawianie zasad rozkładu i poboru tych dodatków i innych ciężarów gminnych.

Do prawomocności uchwały, mocą któréj nałożony ma być dodatek podatkowy lub zaprowadzony nowy, albo podwyższony dawniéj istniejący, potrzeba większości trzech czwartych części głosów zwyczajnego kompletu Rady Miejskiéj.

Wprowadzanie nowych opłat i podatków, podwyższanie istniejących, pobór dodatków gminnych do podatków stałych, o ileby 25 od sta przeniosły, nakoniec zmiana taryfy poboru dodatków gminnych do podatków niestałych, tylko w drodze ustawodawstwa krajowego nastąpić może.

Uchwała pobierania dodatków gminnych do podatków stałych dziesięć od sta przenoszących, — przez Wydział Krajowy zatwierdzoną być musi

26) przyjmowanie do gminy lub odmówienie przyjęcia, wyznaczanie taks od przyjmowania do gminy, tudzież uwalnianie od opłaty onych w szczegółowych przypadkach,
27) rozstrzyganie w sprawach utraty lub odzyskania prawa głosowania i obieralności,
28) wykonywanie służących gminie praw patronatu i kolatury, tudzież rozdawanie stypendyów, jako i innych miejsc fundacyjnych,
29) zakładanie, i utrzymanie szkół, tudzież udział w nadzorze szkół, z ustaw krajowych wynikający,
30) wykonywanie prawa petycyi w sprawach gminy,
31) w końcu wszystkie sprawy ważniejsze, które Sekcye gminy lub Magistrat do decyzyi Rady Miejskiéj przedłożą lub które w drodze odwołania się pod rozpoznanie przyjdą.

§. 71.

Zwyczajne pełne posiedzenia Rady Miejskiéj mają się odbywać co miesiąc, a mianowicie w pierwszy czwartek każdego miesiąca.

Gdyby na czwartek wypadło święto uroczyste, posiedzenie odbędzie się w poprzedzającym dniu powszednim.

§. 72.

Posiedzenia Rady Miejskiéj tylko przez Prezydenta zwoływane, i pod jego przewodnictwem odbywać się mogą.

Wrazie nieobecności lub przeszkody Prezydenta zastępuje go pierwszy Wiceprezydent, tego zaś najstarszy wiekiem Radzca Miejski.

Posiedzenie przez kogo innego zwołane, lub pod innem przewodnictwem odbyte, za nieważne i niebyłe uważaném będzie.

§. 73.

Na polecenie Naczelnéj władzy krajowéj lub na umotywowane żądanie dziesięciu Radzców Prezydent obowiązanym jest zwołać posiedzenie Rady Miejskiéj najdaléj w dni ośm.

§. 74.

Przewodniczący Rady Miejskiéj zaprasza na każde posiedzenie okólnikiem wszystkich Radzców Miejskich, przynajmniéj na dwa dni przed posiedzeniem.

Gdyby na posiedzenie sprawy wymagające większego kompletu lub zależne od przyzwolenia $^3/_4$ części członków obecnych, traktowane być miały, okoliczność ta w okólniku wspomnianą będzie.

Członek Rady Miejskiéj nie mogący przybyć na posiedzenie, powód nieprzybycia swego Przewodniczącemu przed posiedzeniem donieść powinien.

§ 75.

Członków Rady Miejskiéj bez dostatecznego powodu obowiązków swoich niewypełniających upomni Rada Miejska na wniosek przewodniczącego.

Po dwukrotném bezskuteczném upomnieniu może Rada Miejska na niedopełniających obowiązków Radzców Miejskich orzec karę od 2 do 20 Złr. na korzyść miejscowych zakładów dobroczynnych.

Czynienie wniosku o orzeczeniu kary na radzców niedopełniających owych obowiązków, nie od woli prezydującego zależy, lecz jest obowiązkiem jego urzędu.

Tylko choroba własna lub famili, usprawiedliwiona nieobecność w mieście, nakoniec inne ważne nieprzewidziane przeszkody, uwzględnionemi być mogą.

Przeciw takim orzeczeniom rekurs nie ma miejsca.

§. 76.

Posiedzenia Rady Miejskiéj są publiczne.

Sprawy dotyczące obsadzenia posad, zawieszania lub oddalenia ze służby urzędników i sług gminnych traktowanemi będą przy drzwiach zamkniętych.

§. 77.

Do otwarcia posiedzenia lub głosowania obecność 30

Radzców Miejskich, nie licząc w to Prezydującego, jest konieczną.

§. 78.

Urzędnik Magistratu przez Prezydenta wyznaczony, prowadzi protokół obrad.

W protokóle obrad członkowie obecni wymienieni i treść zapadłych uchwał zamieszczoną być ma.

Na żądanie głosujących, zdania uchwale przeciwne zapisywane będą.

Na piśmie podawane wota, które na posiedzeniu wypowiedziane, lecz odczytane nie były, do protokołu dołączonemi nie będą.

O zakwestyonowanych ustępach protokołu, Rada decyduje i sprostowanie lub pozostawienie redakcyi orzeka.

§. 79.

Porządek obrad oznacza Prezydujący wedle porządku dziennego, który przed rozpoczęciem posiedzenia odczytanym będzie.

Rada Miejska może zmianę porządku dziennego zadecydować na żądanie przez sześciu Radzców wniesione.

§. 80.

W ogólności te tylko przedmioty pod obrady brane być mogą, które poprzednio przez sekcyę rozpoznawanemi były.

Gdyby jednak w nagłym wypadku Prezydujący uważał za konieczne, albo gdyby $1/3$ część członków obecnych Rady żądała, aby wziąść pod obrady przedmiot przez sekcyą nierozbierany, lub na porządku dziennym niezamieszczony, natedy zgromadzenie prostą większością głosów, bez wdawania się w rozprawy zadecyduje, czyli przedmiot ten ma być bezzwłocznie ropoznawanym.

§. 81.

Przedmioty pod rozpoznanie Rady przychodzące, wnoszone będą przez referentów, których Prezydujący w Sekcyach wyznacza.

§. 82.

Każdy z Radzców Miejskich ma głos stanowczy. Radzcy

Magistratu w przedmiotach pod obrady przychodzących głos doradczy lub wyjaśniający zabierać mogą. Prezydujący nie głosuje, lecz rozstrzyga równość głosów.

§. 83.

Żaden Radzca Miejski na posiedzeniach znajdować się nie może, na których sprawy jego własne, krewnych lub powinowatych aż do czwartego stopnia włącznie traktowanemi będą.

§. 84.

Każdy przyjęty wniosek staje się uchwałą; i o ile wyższego zatwierdzenia nie potrzebuje, bez zwłoki w wykonanie wprowadzony być ma.

Przewodniczący może wstrzymać wykonanie uchwał, które zdaniem jego, przepisom niniejszego statutu lub prawom obowiązującym są przeciwne.

Obowiązanym jest jednak w tym razie decyzyą, o ile dotyczy spraw poruczonego zakresu działania gminy, władzy przełożonéj krajowéj, a wszelkie inne wydziałowi krajowemu w terminie dni 8 do rozpoznania przedstawić przy zawiadomieniu o tém Rady na najbliższém posiedzeniu obok wyłuszczenia powodów zawieszenia.

Gdyby zaś uchwała zdaniem Przewodniczącego szkodę oczywistą gminie przynieść mogła, wtedy wykonanie jéj chwilowo wstrzymać może, lecz uchwałę tę na najbliższém posiedzeniu Rady w komplecie $^3/_4$ wszystkich członków zebranéj, do zatwierdzenia, lub skasowania przedstawić winien.

§ 85.

Regulamin obrad, obejmuje przepisy dotyczące sposobu obradowania i głosowania na posiedzeniach Rady Miejskiéj w pełnych zebraniach i sekcyach. Aż do chwili ułożenia i przyjęcia regulaminu, porządek prawem lub zwyczajem w ciałach obradujących przyjęty, zachowanym być ma.

Tytuł 13.

O Sekcyach i szczegółowych komisyach.

§. 86.

Rada Miejska podzieli się na tyle Sekcyj, ile Departamentów w Magistracie utworzonych będzie.

*

Każdy członek Rady Miejskiéj z wyjątkiem Prezydenta i piérwszego Wiceprezydenta do jednéj Sekcyi należeć winien.

Celem sekcyi jest dokładniejsze załatwianie przedmiotów do zakresu działań Rady Miejskiéj należących, jak równie kontrolowanie czynności Magistratu.

§. 87.

Wybór Członków Rady Miejskiéj do Sekcyj, odbywa się większością głosów, na rok jeden.

Po upływie piérwszego roku urzędowania Radzców w Sekcyach ustępuje połowa tychże, losem oznaczona.

Przy wyborze do Sekcyj, większa świadomość przedmiotu i według możności życzenia Radzców uwzględnionemi być powinny.

Ustępujący członkowie na nowo do téj saméj Sekcyi przydzielonymi być mogą.

Dłużéj nad dwa lata żaden członek Rady Miejskiéj do pracowania w jednéj i téj saméj Sekcyi wbrew swéj woli przeznaczonym być nie może.

§. 88.

Do zakresu działania Sekcyj należą wszystkie przedmioty, które decyzyi Rady Miejskiéj na pełnych posiedzeniach nie ulegają, ani do zakresu działania Perzydenta lub Magistratu nie należą.

§. 89.

W szczególności Sekcya winna:

a) przygotowywać wnioski, jakie Radzie Miejskiéj do rozpoznania i decyzyi przedstawione być mają.

b) czuwać nad wykonaniem uchwał Rady Miejskiéj.

c) wydawać uchwały w przedmiotach do ich zakresu działania należących, i nad wykonaniem onych czuwać

§. 90.

Posiedzenia Sekcyj według potrzeby odbywać się mają; najmniéj jednak raz co miesiąc zwoływanemi być muszą. Dzień odbywania posiedzeń każda sekcya naprzód oznaczy.

Prezydent lub jego Zastępca ma prawo w każdym czasie zwołać nadzwyczajne posiedzenie Sekcyi.

§. 91.

Członkowie Sekcyj wybiereją z grona swego Prezydującego.

Wybór co rok się powtarza.

Wymawianie się od prezydowania w Sekcyi nawet w razie ponownego wyboru miejsca mieć nie może.

Prezydent, a w jego nieobecności piérwszy Wiceprezydent przy obradach każdéj Sekcyi przytomnym być może, i wtenczas prezydowanie w obradzie do niego z prawa należy.

Członkom innych Sekcyj znajdowanie się na posiedzeniach wzbronioném nie jest; mogą nawet doradczo głos zabierać, lecz prawa głosowania nie mają.

Referentem Sekcyi jest urzędnik Magistratu w właściwym departamencie przewodniczący — jednakże Przełożony Sekcyi innego członka do referowania wyznaczyć ma prawo.

Urzędnik Magistratu przez Prezydenta Miasta wyznaczony, prowadzić będzie protokół obrad Sekcyi w sposób dla Rady Miejskiéj w zebraniach pełnych przepisany.

§. 92.

Do wydania ważnéj uchwały, obecność przynajmniéj trzech członków Sekcyi, nie licząc w to Prezydującego, jest konieczną.

Decyzye zapadają prostą większością głosów. Urzędnik Magistratu, Referent, ma głos doradczy. Prezydujący rozstrzyga równość głosów.

Prezydującemu równie jak i Prezydentowi Miasta służy prawo zawieszania wykonania uchwały Sekcyi i odwołania się do Rady pełnéj.

§. 93.

Posiedzenia Sekcyi przy drzwiach zamkniętych odbywać się mają.

§ 94.

Członek Sekcyj, który na posiedzenia sekcyjne bez gruntownego usprawiedliwienia ustnie lub na piśmie Przewodniczącemu złożyć się mającego, nie uczęszcza, ma być na doniesienie Przewodniczącego, przez Radę Miejską, do pełnienia swych obowiązków wezwanym,

a gdyby dwukrotne upomnienia okazały się bezskutecznemi, na zapłacenie kary pieniężnéj od 2 do 10 złr. skazanym.

§. 95.

Radzie Miejskiéj i Sekcyom służy prawo poruczania szczególnych czynności komisyom, do składu których członkowie Rady Miejskiéj lub inni członkowie gminy wybranymi być mogą.

§. 96.

Komisya szczegółowa ma obowiązek poruczoną jéj czynność sumiennie wykonać i o wykonaniu lub przeszkodach donieść Radzie Miejskiéj lub téj sekcyi, od któréj wybraną została.

Tytuł 14.

Zakres działania Prezydenta Miasta.

§. 97.

Prezydent Miasta jest organem gminy, zawiadującym i wykonawczym.

Do Prezydenta należy kierunek czynności Rady Miejskiéj i Magistratu. oraz dozór bezpośredni nad Instytutami przez gminę fundowanemi lub przez nią dotowanemi

On reprezentuje gminę jako osobę moralną na zewnątrz, jest przełożonym wszystkich urzędów miejskich i kieruje czynnościami tychże. On odpowiada za czynności urzędowe tak własne, jak i urzędów miejskich Radzie Miejskiéj, a za czynności w sprawach poruczonych Rządowi krajowemu.

§. 98.

Prezydenta Miasta w czynnościach własnego zakresu gminy zastępuje pierwszy Wiceprezydent — w czynnościach zaś poruczonego zakresu, drugi Wiceprezydent.

§. 99.

Prezydent kieruje obradami Rady miejskiéj i wprowadza w wykonanie jéj uchwały.

§. 100.

Dokumenta, mocą których gmina zaciąga zobowiązania względem trzecich osób, będą przez Prezydenta podpisywane a kontrasygnowane przez dwóch członków Rady Miejskiéj do tego przez nią wyznaczonych.

§. 101.

Prezydent decyduje samodzielnie w sprawach do poruczonego zakresu gminy należących, oraz w sprawach własnego zakresu gminy, które według przepisu niniejszego statutu (§§. 102—107), lub oddzielnych instrukcyi kolegialnemu rozpoznaniu Sekcyi Rady Miejskiéj lub Magistratu nie ulegają.

§. 102.

Do Prezydenta należy kierunek policyi miejscowéj w gminie. W nagłych razach wydaje rozporządzenia bez względu na wysokość wydatków z wykonaniem połączonych, któreby utrzymanie spokojności publicznéj, bezpieczeństwa prywatnego lub nakoniec zabezpieczenia majątku gminnego na celu miały.

Obowiązanym jednak będzie zatwierdzanie poczynionych rozporządzeń w czasie najkrótszym u Rady Miejskiéj wyjednać.

§. 103.

Prezydent Miasta przyjmuje i oddala wszystkich posługaczy, oraz osoby do pracy za dziennêm wynagrodzeniem przyjęte.

§. 104.

Prezydent udziela zaliczek na płace urzędnikom i sługom miejskim dwumiesięcznéj pensyi nieprzenoszących.

Udziela urlopów dla urzędników i sług miejskich na czas trzech miesięcy nieprzychodzący.

§ 105

Prezydent wykonywa władzę dyscyplinarną nad wszystkimi urzędnikami i posługaczami Magistratu

Do wykonania téj władzy służą Prezydentowi Miasta wszystkie te prawa, jakie według przepisów obowiązujących każdy w ogóle Naczelnik urzędu pod względem dyscyplinarnym posiada. Zawieszenie jednak w urzędowaniu

urzędników przez Radę Miejską nominowanych, wyjąwszy przypadki zwłoki niecierpiące, do Rady Miejskiéj, zawieszenie zaś tych, których Magistrat nominował, do Magistratu należeć będzie.

§. 106.

Prezydent Miasta jest mocen zarządzać sprawunki do utrzymania rzeczy służące, które wydatku wyższego nad 200 Złr. nie wymagają i łącznie wzięte, summy na ten cel preliminowanéj nie przenoszą.

§. 107.

Prawem równie jak i obowiązkiem Prezydenta jest zarządzać od czasu do czasu kontrolowanie kas miejskich tudzież wszystkich kas zakładów pod nadzorem gminy zostających i brać udział w téj czynności.

Wrazie uznanéj potrzeby, może Prezydent także likwidacyą tych kas zarządzić.

§. 108.

Prawo asygnowania pieniędzy z kasy miejskiéj służy Prezydentowi Miasta, który za nadużycie onego, gminie i przełożonym władzom jest odpowiedzialnym.

Dla bliższego określenia tego prawa stanowi się co następuje:

a) Żaden wydatek nieznajdujący pokrycia w etacie, nie może być ponoszonym bez zezwolenia Rady Miejskiéj, a względnie i Wydziału Krajowego.

b) Do wypłaty usystemizowanych płac i pensyj, następnie do wypłaty podatków skarbowych i dodatków krajowych przez właściwą władzę wymierzonych, nie potrzeba zezwolenia Rady Miejskiéj, lecz o uskutecznionéj wypłacie, Rada Miejska na najbliższém posiedzeniu zawiadomioną być ma.

c) Wynagrodzenia różnym przedsiębiorcom z mocy kontraktów lub ugód za zezwoleniem Rady Miejskiéj zawartych przypadające, wtedy tylko wypłaconemi być mogą, kiedy komisya odbiórcza przy odbiorze dostarczanych przedmiotów nie poczyni żadnych zarzutów; w przeciwnym zaś razie należy wstrzymać wypłatę aż do decyzyi Rady Miejskiéj a według okoliczności i Wydziału Krajowego.

d) Każda asygnacya pieniężna winna być oddziałowi rachunkowemu do przejrzenia i zakontrolowania przesłaną.

Tytuł 15.

Zakres działania Magistratu.

§. 109.

Magistrat jest organem wykonawczym gminy pod kontrolą Rady Miejskiéj w sprawach własnego zakresu, oraz I. Instancyą administracyjną w sprawach dotyczących zakresu poruczonego.

Tenże zarządza pod kierownictwem Prezydenta sprawami gminy i wykonywa pieczę nad zakładami pod nadzorem gminy zostającemi, nakoniec załatwia bieżące czynności w sprawach jemu przekazanych.

§. 110.

Przekazane Magistratowi czynności częścią kolegialnie a częścią jako sprawy bieżące załatwianemi będą.

§. 111.

Kolegialnemu rozpoznaniu i decyzyi Magistratu ulegają:

a) Przedstawiania na wniosek Prezydenta kandydatów na urzędy miejskie.

b) udzielanie konsensów z wyjątkiem konsensów na oberże, domy zajezdne, wyszynk trunków ordynaryjnych i kawiarnie.

c) wydzielanie pożyczek dla podupadłych rzemieślników z funduszu Rudolfa i innych na ten cel przeznaczonych zapisów.

d) wszystkie sprawy, które Rada Miejska lub Prezydent kolegialnemu rozpoznaniu Magistratu przydzielić za stósowne uzna.

§. 112.

W obradach kolegialnych Magistratu biorą udział, pod przewodnictwem Prezydenta lub drugiego Wiceprezydenta Radzcy Magistratu, z głosem stanowczym. Prezydujący rozstrzyga równość głosów.

§. 113.

W sprawach poruczonego zakresu Magistrat stósować się winien do przepisów i instrukcyj w drodze właściwéj wydanych.

§. 114.

Celem dokładniejszego poglądu i jednostajności postępowania, Magistrat podzielonym będzie na stósowną liczbę Wydziałów

§. 115.

Główne obowiązki Magistratu są:

a) starać się o należyte ogłoszenie ustaw i obwieszczeń rządowych i miejskich.

b) prowadzić dokładne spisy ludności miejscowéj i wydawać świadectwa przynależności do gminy.

c) czuwać nad nienaruszalnością granic posiadłości gminnych.

d) starać się o bezpieczeństwo osób i majątku mieszkańców.

e) czuwać nad wykonaniem przepisów dotyczących święcenia niedziel i świąt uroczystych, powstrzymywać wszelkie naruszenia obrządków religijnych i służby Bożéj.

f) zawiadywać majątkiem gminy w granicach przez Radę Miejską określonych.

g) pilnować, aby zakłady pod dozorem gminy zostające lub przez nię dotowane, do statutów i instrukcyj stósowały się

h) starać się o zaopatrzenie miasta w dobrą i tanią żywność.

i) wykonywać policyą zdrowia, — starać się o należyte zaopatrywanie chorych i rekonwalescentów.

k) mieć pieczę nad zaopatrzeniem ubogich i zapobiegać żebractwu.

l) wydalać z miasta obcych próżniaków i włóczęgów oraz osoby niemoralnie prowadzące się.

ł) urządzać obronę przy pożarach i powodziach, oraz starać się o ulepszenie środków obrony.

m) mieć staranie o wygody mieszkańców — o upięknienie miasta — o utrzymanie istniejących w obrębie

miasta dróg, placów, ulic, bruków, mostów, studni, kanałów, oświetlenia, cmentarza i t. p.

n) utrzymywać dozór nad czystością placów, ulic, dróg i podworców w domach miejskich i prywatnych

o) wykonywać przepisy dotyczące budowli i zarobkowania,

p) dozwalać dobrowolnych licytacyj ruchomości,

r) egzekwować należytości miejskie i rządowe,

s) odstawiać kontyngent wojskowy na miasto przypadający, — utrzymywać kontrolę urlopników i rezerwistów, — oraz czuwać nad ich zachowaniem się,

t) kwaterować wojsko i dostarczać podwód,

u) rozpoznawać i karać przestępstwa przeciw miejskim rozporządzeniom policyjnym.

§. 116.

W sprawach dobra mieszkańców dotyczących, innym organom poruczonych, winien Magistrat na wezwanie, organa te według możności wspierać.

§. 117.

Magistrat winien w razie potrzeby użyć służących mu środków przymusowych dla wykonania przepisów, ustaw, wyższych poleceń i własnych rozporządzeń, oraz winien na żądanie dostarczać prawnéj pomocy, innym do przestrzegania przepisów ustawami powołanym władzom.

§. 118.

Gdyby środki przymusowe Magistratowi służące do wprowadzenia w wykonanie ustaw i rozporządzeń nie były dostatecznemi, natedy Magistrat winien potrzebnéj pomocy od właściwéj władzy zażądać.

§. 119.

Dla utrzymania swéj powagi i powstrzymania uchybień urzędowi swemu, winien Magistrat użyć środków jakich władze rządowe używać mogą.

---

*

DZIAŁ V.

Tytuł 16.

Stósunek władzy gminnéj do władz krajowych i do władz administracyjnych Państwa.

§. 120.

W sprawach własnego zakresu podlega gmina Miasta Krakowa bezpośrednio Wydziałowi Krajowemu a względnie, Sejmowi krajowemu — zaś w sprawach poruczonego zakresu, Naczelnéj administracyjnéj władzy krajowéj.

§. 121.

Każdéj Korporacyi i każdemu mieszkańcowi postanowieniem gminy uciążonemu, służy prawo odwołania się do przełożonéj władzy, a mianowicie w sprawach własnego zakresu gminy, do Wydziału Krajowego, zaś w sprawach poruczonego zakresu do Naczelnéj Krajowéj władzy administracyjnéj.

DZIAŁ VI.

Tytuł 17.

O wpływie władzy gminnéj na sprawy dotyczące różnych wyznań religijnych.

§. 122.

Każde wyznanie religijne pozostaje w posiadaniu i używaniu zakładów, fundacyj i funduszów przeznaczonych na jego cele duchowne, naukowe i dobroczynne i opędza wydatki swe z własnych zasobów.

Każdy członek gminy miasta Krakowa przyczynia się do wydatków tego tylko wyznania religijnego, do którego sam należy; o ile takowe według ustaw admi-

nistracyjnych nie są ciężarem realności przez niego posiadanych.

§. 123.

Specyalne sprawy chrześciańskie zostają pod wyłącznym zarządem chrześciańskich członków gminy Krakowskiéj.

Sprawy te są:

a) dotyczące przedmiotów duchownych, szkolnych, i dodobroczynnych, tudzież zakładów wyłącznie z funduszów chrześciańskich dotowanych,

b) wykonywanie praw patronatu, prezentowania i mianowania pasterzy dusz i nauczycieli jako téż nadawanie stypendyów.

§. 124.

W zarządzie spraw w paragrafie powyższym wymienionych, zastępują gminę członkowie Rady Miejskiéj chrześciańskiego wyznania.

Do wydania ważnéj uchwały w sprawach tego rodzaju obecności $^2/_3$ części członków Rady Miejskiéj wyznania chrześciańskiego jest konieczną.

§. 125.

O ile zakłady na cele niżéj wyrażone w przyszłości z majątku gminy miasta Krakowa fundowane nie będą, gmina izraelicka pokrywa z własnych swoich zasobów wydatki:

a) na swoje cele religijne,

b) na zaopatrzenie swoich ubogich i chorych,

c) na utrzymanie swoich szkół i szpitalów,

d) na zaspokojenie innych właściwych swoich potrzeb.

Dochody jednakże, które na zaspokojenie potrzeb tego rodzaju, przez ogół mieszkańców wnoszoneby były, rozłożone zostaną na użytek każdego wyznania w stósunku przykładania się jego wyznawców.

§. 126.

W sprawach dotyczących przedmiotów w powyższym paragrafie wymienionych, o ile takowe pod rozpoznanie gminy przychodzić będą, stanowić mają pod przewodnictwem Prezydenta członkowie Rady Miejskiéj wyznania

izraelickiego w komplecie przynajmniéj $^2/_3$ części członków tego wyznania.

Gdyby liczba wybranych członków Rady Miejskiéj wyznania izraelickiego 21 nie wynosiła, natedy liczba ta powołaniem do obrad mężów zaufania przez członków Rady Miejskiéj wyznania Izraelickiego uzupełnioną będzie.

DZIAŁ VII.

Tytuł 18.

Postanowienia przechodnie.

§. 127.

Czynności Radzie Miejskiéj przy wyborach członków do téj Rady przekazane, z powodu iż Miasto Kraków żadnéj na teraz nie ma reprezentancyi gminnéj, wykonywane będą przy piérwszym wyborze przez 9 obywateli, których naczelna władza krajowa na przedstawienie Magistratu, do tego wyznaczy.

§ 128.

Do chwili wydania nowych instrukcyj urzędowych i regulaminu, będą wszelkie sprawy w Radzie Miejskiéj, w Magistracie i w innych urzędach Miejskich załatwiane w sposób dotychczas używany; jeżeliby zaś takowy zostawał w sprzeczności z niniejszym statutem, wydane będą natychmiast przez Radę Miejską stósowne rozporządzenia

SPIS TYTUŁÓW.